

1.1 Континуалан систем је диференцијалном једначином у облику $a_0 y + a_1 \frac{dy}{dt} + a_2 \frac{d^2 y}{dt^2} + \dots + a_n \frac{d^n y}{dt^n} = x$, где су $x = x(t)$ и $y = y(t)$ побуда и одзив тога система, а a_j ($j \in \{1, 2, \dots, n\}$) су познате реалне константе. Одредити (а) одзив система на дате почетне услове $y(0^-), \frac{dy}{dt}(0^-), \dots, \frac{d^{n-1}y}{dt^{n-1}}(0^-)$. (б) Уколико је побуда дата у неком од облика

(i) $x = C e^{\sigma t} u(t)$, (ii) $x = C u(t)$, (iii) $x = C \cos(\omega_0 t) u(t)$, (iv) $x = C \sin(\omega_0 t) u(t)$,

где су $C, \sigma, \omega_0 \in \mathbb{R}$, дискутовати и принудни одзив система.

$a_0 y + a_1 y' + a_2 y'' + \dots + a_n y^{(n)} = x \Rightarrow y = \underbrace{y_h}_{\text{homogeneous}} + \underbrace{y_p}_{\text{particular}}$

(I) y_h : $P(\lambda) = a_0 + a_1 \lambda + \dots + a_n \lambda^n$ $a_0 y + a_1 y' + a_2 y'' + \dots + a_n y^{(n)} = 0$

- Сваком реалном јединствени корену λ одговара само $e^{\lambda t}$;
- Сваком реалном k -струком корену λ одговарају $\{e^{\lambda t}, t e^{\lambda t}, \dots, t^{k-1} e^{\lambda t}\}$;
- Сваком једноструком пару комплексно конјугованих коренова $\underline{\lambda} = \sigma \pm j\omega$ одговарају $\{e^{\sigma t} \cos(\omega t), e^{\sigma t} \sin(\omega t)\}$;
- Сваком k -струком пару комплексно конјугованих коренова $\underline{\lambda} = \sigma \pm j\omega$ одговарају

$\{e^{\sigma t} \cos(\omega t), e^{\sigma t} \sin(\omega t), t e^{\sigma t} \cos(\omega t), t e^{\sigma t} \sin(\omega t), \dots, t^{k-1} e^{\sigma t} \cos(\omega t), t^{k-1} e^{\sigma t} \sin(\omega t)\}$

$y_h(t) = \underbrace{C_1}_{\text{const}} y_{h,1}(t) + \underbrace{C_2}_{\text{const}} y_{h,2}(t) + \dots + \underbrace{C_n}_{\text{const}} y_{h,n}(t) = \phi(C_1, C_2, \dots, C_n, t)$

$y_h(t=0^-) = y(0^-)$ $\frac{dy_h}{dt}(t=0^-) = y'(0^-)$ $\frac{d^2 y_h}{dt^2}(0^-) = y''(0^-)$

(II) y_p : $P(D) y(t) = x(t) = C e^{\lambda t} \leftarrow y_p(t) = K e^{\lambda t}$

$P(D) K e^{\lambda t} = (a_0 + a_1 D + \dots + a_n D^n) K e^{\lambda t} = a_0 K e^{\lambda t} + a_1 K \lambda e^{\lambda t} + \dots + a_n K \lambda^n e^{\lambda t}$
 $= K P(\lambda) e^{\lambda t} = C e^{\lambda t} \Rightarrow K = \frac{C}{P(\lambda)}$ $y_p = \frac{C e^{\lambda t}}{P(\lambda)}$

Ако је λ j -ки корен

$y_p = \frac{C t^j e^{\lambda t}}{P(\lambda)}$ $y_p(t) = \frac{C t^j e^{\lambda t}}{P^{(j)}(\lambda)}$

(i) $x = C e^{\sigma t} u(t) \Rightarrow y_p = \frac{C e^{\sigma t}}{P(\sigma)} u(t)$

(ii) $x = C u(t) \Rightarrow x = C e^{0t} u(t) \Rightarrow y_p = \frac{C e^{0t}}{P(0)} u(t) = \frac{C}{P(0)} u(t)$

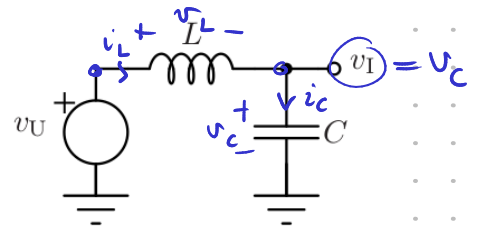
(iii) $x = C \cos(\omega_0 t) u(t); x = C e^{j\omega_0 t} u(t) \Rightarrow y = \frac{C e^{j\omega_0 t}}{P(j\omega_0)} \Rightarrow y = \text{Re}\{z\}$

$P(D) \underline{y} = \underline{x} \Rightarrow P(D) [y_r + j y_i] = [x_r + j x_i] \Rightarrow P(D) y_r + j P(D) y_i = x_r + j x_i$

$y_p = \text{Re} \left\{ \frac{C e^{j\omega_0 t}}{P(j\omega_0)} \right\} u(t)$

(iv) $x = C \sin(\omega_0 t) u(t) \Rightarrow y_p = \text{Im} \left\{ \frac{C e^{j\omega_0 t}}{P(j\omega_0)} \right\} u(t)$

2. У колу са слике познати су $L = 100 \mu\text{H}$ и $C = 1 \mu\text{F}$. У почетном тренутку у колу нема акумулисане енергије. Посматра се систем чији је улаз напон побудног генератора $v_U = v_U(t)$ а излаз напон у колу $v_I = v_I(t)$. Познато је $v_I(t < 0) = 0$ а побуда је у облику $v_U(t) = V_m \sin(\omega t) u(t)$, где је $V_m = 10 \text{ mV}$. Одредити и скицирати напон на излазу система када је кружна учестаност побудног генератора (а) $\omega = 10^3 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$ и (б) $\omega = 10^5 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$. За учестаност из тачке б) скицирати и (в) дијаграм снаге коју улаже напонски генератор у колу $p_g = p_g(t)$.

$$C \frac{d^2 v_C}{dt^2} = \frac{di_C}{dt} \Rightarrow LC \frac{d^2 v_C}{dt^2} + v_C = v_U$$

$$i_C = C \frac{dv_C}{dt} = i_L$$

$$v_L = L \frac{di_L}{dt} = v_U - v_C$$

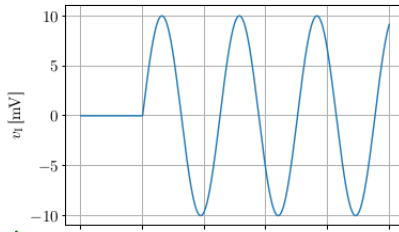
$$P(\omega) = 1 + \omega^2 LC \Rightarrow \lambda_0 = \pm j \frac{1}{\sqrt{LC}} = \pm j \omega_0, \quad \omega_0 = \frac{1}{\sqrt{LC}} = 10^5 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

(а) $\omega \neq \omega_0$ $v_{I,IP} = \frac{V_m e^{j\omega t}}{P(j\omega)} = \frac{V_m e^{j\omega t}}{1 - \omega^2 LC}$

$$\Rightarrow v_{I,IP} = \frac{V_m}{1 - \omega^2 LC} \sin(\omega t) u(t) = \frac{V_m}{1 - \left(\frac{\omega}{\omega_0}\right)^2} \sin(\omega t)$$

$$\Rightarrow v_{I,IP} \approx V_m \sin(\omega t)$$

(а) $v_I \approx 10 \text{ mV} \sin(\omega t)$

(б) $\omega = \omega_0$

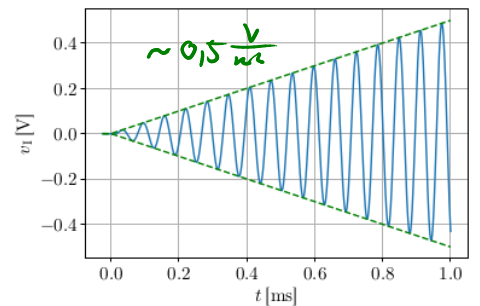
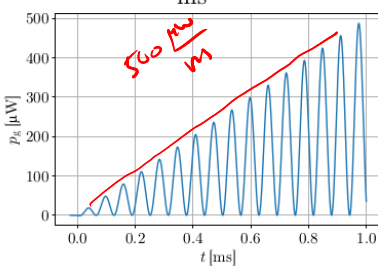
$$v_{I,IP} = \frac{V_m t e^{j\omega t}}{P'(j\omega)} = \frac{V_m t e^{j\omega t}}{2j\omega LC} = \frac{V_m t}{2\omega LC} \sin(\omega t) \Rightarrow \cos(\omega t)$$

$$P'(\lambda) = 2\lambda LC; \quad P'(j\omega) = j2\omega LC$$

$$v_{I,IP} = \frac{V_m t}{2\omega LC} \cos(\omega t) u(t) = -0,5 \frac{\text{V}}{\text{ms}} t \cos(\omega t)$$

(в) $p_g = v_g i_g = v_U \cdot i_C = \dots$

(в) $p_g = 250 \frac{\mu\text{W}}{\text{ms}} (t \cos(2\omega t) + t + 10^{-5} \sin(2\omega t))$

3. Дати су сигнали $x = x(t)$ који се доводе на улаз система чији је импулсни одзив дат изразом $h = h(t)$. Одредити принудни одзив у случајевима:

(а) $x(t) = u(t)$, $h(t) = \delta(t - T)$, $T \in \mathbb{R}$

(б) $x(t) = e^{-at} u(t)$, $h(t) = e^{-bt} u(t)$, где су $a, b \in \mathbb{R}_0^+$ и $a \neq b$

(в) $x(t) = t^k u(t)$, $h(t) = u(t)$, где је $k \in \mathbb{Z}$.

(г) $x(t) = u(t) - u(t - T) u(t)$, $h(t) = x(t)$, где је $T \in \mathbb{R}^+$.

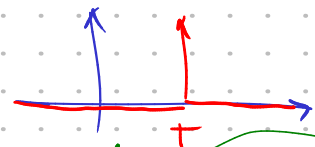
$$y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) h(t - \tau) d\tau$$

$$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \delta(t - \tau) d\tau$$

$$O_2 \{x(t)\} = \int_{-\infty}^{\infty} O_2 \{x(\tau)\} \delta(t - \tau) d\tau = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) O_2 \{\delta(t - \tau)\} d\tau = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \delta(t - \tau) d\tau = h(t - \tau) \Rightarrow h(t - \tau)$$

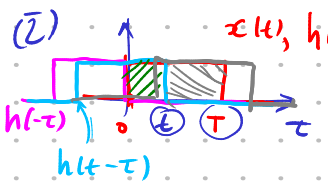
$$y(t) = x(t) * h(t) = h(t) * x(t)$$

(а) $u(t) * \delta(t - T) = \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau) \delta(t - \tau - T) d\tau = u(t - T) \int_{-\infty}^{\infty} \delta(\tau) d\tau = u(t - T)$

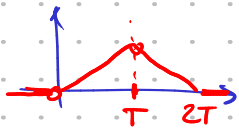

$$(d) \int_{-\infty}^{\infty} e^{-at} u(t) \cdot e^{-b(t-\tau)} u(t-\tau) dt = \frac{(e^{a\tau} - e^{b\tau}) e^{-\tau(a+b)}}{a-b} u(\tau)$$

$$(b) \int_{-\infty}^{\infty} z^k u(t) \cdot u(t-\tau) dt = \left(\int_0^t z^k dz \right) = \frac{z^{k+1}}{k+1} u(t)$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) |h(t-\tau)| d\tau$$

$$y(t) = \text{tri}\left(\frac{t}{T} - 1\right)$$

4. LTI системи дати су диференцијалним једначинама

(i) $(D+1)(D^2+2D+2)y = x$

(ii) $(D+1)(D^2+2D+2)y = Dx$

где су $x = x(t)$ и $y = y(t)$ улаз и излаз тих система редом. Одредити (а) импулсне одзиве и (б) испитати стабилност ових система.

(i) $(D+1)(D^2+2D+2)y = x = \delta(t)$

$1^{\circ} t > 0 \Rightarrow \delta(t=0)$

$(D+1)(D^2+2D+2)y = 0$

$a_0 y + a_1 y' + \dots + a_{n-1} y^{(n-1)} = \delta$

$y = C_1 e^{-t} + C_2 e^{-t} \cos(t) + C_3 e^{-t} \sin(t)$

$2^{\circ} t < 0 \Rightarrow y = 0, y' = 0, \dots, y^{(n-1)} = 0$

$\int_{-\infty}^{\infty} (a_0 y + \dots + a_{n-1} y^{(n-1)}) dt = \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t) dt = 1$

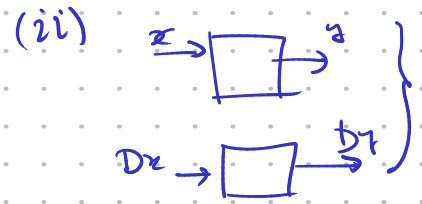
$y^{(n-1)}(0^+) = \frac{1}{a_n}$

$y(0^+) = 0, y'(0^+) = 0, \dots, y^{(n-1)}(0^+) = 0$

$P(D) = D^3 + 3D^2 + 4D + 2$

$\begin{cases} h''(0^+) = 1 \\ h'(0^+) = 0 \\ h(0^+) = 0 \end{cases}$

$h^{(i)}(t) = e^{-t} (1 - \cos t) u(t)$

$h^{(ii)} = D h^{(i)} = (\sqrt{2} \sin(t + \frac{\pi}{4}) - 1) e^{-t} u(t)$

(b) $h(t); \frac{|y|}{2} = \left| \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) h(t-\tau) d\tau \right| < \int_{-\infty}^{\infty} B_x |h(t-\tau)| d\tau = B_x \int_{-\infty}^{\infty} |h(t-\tau)| d\tau$

$|x(t)| < B_x \Rightarrow |y(t)| < B_y$

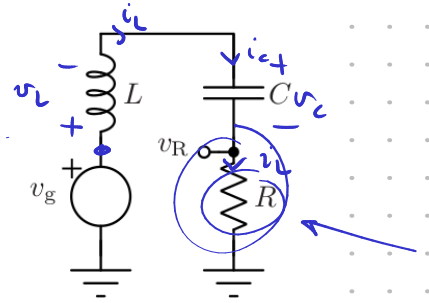
$\int_{-\infty}^{\infty} |h(t)| dt < \infty$

$h(t) \rightarrow e^{\lambda t}, t^k e^{\lambda t}, t^k e^{\lambda t} \sin(\omega t) \dots$

Ако су две корена λ полинома $P(s)$ такви да $\text{Re } \lambda < 0$ онда је систем стабилан!

(d) Стабилан!

5. У колу са слике познато је $C = 4 \text{ pF}$, $R = 100 \Omega$ и $L = 10 \text{ nH}$. Посматра се систем чији је улаз емс побудног напонског генератора $v_g = v_g(t)$ а излаз напон отпорника $v_R = v_R(t)$. Одредити (а) импулсни одзив овог система. На основу резултата претходне тачке одредити и (б) одскочни одзив система. Одредити и (в) одзив на побуду $v_g = V_0 e^{\sigma t} u(t)$, где су $\sigma = -5 \times 10^9 \text{ s}^{-1}$, $V_0 = 1 \text{ mV}$.

$$v_L = L \frac{di_L}{dt} = v_g - v_C - i_L R$$

$$i_C = C \frac{dv_C}{dt} = i_L$$

$$L \frac{d^2 i_L}{dt^2} = \frac{dv_g}{dt} - \frac{dv_C}{dt} - R \frac{di_L}{dt}$$

$$h = C \frac{dh_1}{dt}$$

$$\Rightarrow L \frac{d^2 i_L}{dt^2} = \frac{dv_g}{dt} - \frac{1}{C} i_L - R \frac{di_L}{dt}$$

$$i_L + RC \frac{di_L}{dt} + LC \frac{d^2 i_L}{dt^2} = C \frac{dv_g}{dt}$$

$$i_L + RC \frac{di_L}{dt} + LC \frac{d^2 i_L}{dt^2} = x(t)$$

$$h_1(t)$$

$$P(\lambda) = 1 + \frac{RC}{L} \lambda + \frac{LC}{L} \lambda^2 \Rightarrow \lambda = -5 \times 10^9 \text{ s}^{-1}$$

$$h_1'(0^+) = \frac{1}{a_2} = \frac{1}{LC}$$

$$h_1(0^+) = 0$$

$$h_1(t) = k_1 e^{\lambda t} + k_2 t e^{\lambda t} = (k_1 + k_2 t) e^{\lambda t}$$

$$h_1(t) = \frac{t e^{\lambda t}}{LC} \Rightarrow h = C \frac{dh_1}{dt} = \frac{(\lambda t + 1) e^{\lambda t}}{L} u(t)$$

$$s(t) = \int_0^t h_1(\tau) d\tau = \frac{t e^{\lambda t}}{L} u(t)$$

$$h_{vR} = R \cdot h$$

$$v_{I,p}(t) = \left(\frac{RV_0 \lambda t^2 e^{\lambda t}}{2L} + \frac{RV_0 t e^{\lambda t}}{L} \right) u(t)$$